EBÛ İSHÂK EL-MERVEZÎ (İbrâhîm bin Ahmed)

Şafiî mezhebi âlimlerinden. Yaşadığı devrin en büyük fıkıh âlimi idi. İsmi, İbrâhîm bin Ahmed bin İshâk bin Süreyc el-Mervezî'dir. Künyesi, Ebû İshâk'dır. Horasan vilâyetinin bir kasabası olan Merv şehrinde doğup büyüdüğü için, Mervezî" denilmektedir. İlim için Bağdâd'a geldi. Uzun zaman Bağdâd'da oturdu. Burada, Şafiî mezhebi âlimlerinin reîsi olan, İbn-i Süreyc'den, ilim tahsil etti. Ondan sonra Şafiî âlimlerinin reîsi olup, uzun zaman ders okuttu ve fetvâ ile uğraştı. İlim, onun talebeleri vasıtası ile etrâfa yayıldı. 70'den fazla büyük âlim yetiştirdi. Ömrünün sonuna doğru Mısır'a göç etti. 340 (m. 951) senesinde Mısır'da vefât etti. Kabri, İmâm-ı Şafiî hazretlerinin türbesi yanındadır.

Meşhûr ve yüksek bir fıkıh âlimi olan Ebû İshâk-ı Mervezî, aynı zamanda büyük bir velidir. Vera' ve zühd sahibi idi. Haramlardan ve şüphelilerden çok sakınırdı. Birçok âlim, kendisinden ders okudu. Her mes'elede fetvâsına başvurulurdu. Irak'ta Reîs-ül-ulemâ idi. Kendisinin ve talebelerinin ilme çok hizmeti oldu. Birçok eser yazdı. Bunlardan başlıcaları şunlardır:

1. Şerh-i Muhtasar-ı Müzenî: Muhtasar'ın en geniş şerhi bu eserdir.

2. El-Fusûlü fî ma'rifet-il-usûl

3. El-Vesâyâ ve hisâb-üd-devr

4. Kitâb-ul-husûs ve'l-umûm

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Şezerât-üz-zeheb cild-2, sh. 355

2) Târîh-i Bağdâd cild-6, sh. 11

3) El-A'lâm cild-1, sh. 28

4) Mu'cem-ül-müellifîn cild-1, sh. 3

5) Vefeyât-ül-a'yân cild-1, sh. 26